

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-04435/2019-ERU

V Praze dne 26. května 2020

Č. j. 04435-7/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-04435/2019-ERU a zahájeném z moci úřední dne 20. ledna 2020 podle § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněnou z přestupku, kterou je paní [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

- I. Obviněná z přestupku, kterou je** [REDAKCE], zdržující se nyní na adrese [REDAKCE] (dále také „účastnice řízení“), **se uznává vinnou ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona**, kterého se dopustila úmyslně tím, že v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona provedla v přesně neurčené době ode dne 1. října 2018 do dne 27. listopadu 2018 v odběrném místě č. 1699394 na adrese [REDAKCE] zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že v elektroměrovém rozvaděči umístěném ve společných prostorách domu odstranila plombu na zajišťovací krabičce a uvnitř zajišťovací krabičky spojila přívodní a odvodní fázové vodiče, v důsledku čehož v bytové jednotce č. 29 odebírala neměřenou elektřinu.
- II.** Podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona a § 90 odst. 4 energetického zákona se účastnici řízení za spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 15820.
- III.** Podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastnici řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30

dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 15820.

IV. Podle § 89 odst. 2 a 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **ČEZ Distribuce, a. s.**, se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 247 29 035 (dále také „poškozený“ nebo „společnost ČEZ Distribuce, a. s.“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a v souladu s § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozený s **tímto nárokem odkazuje na soud.**

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle § 18 energetického zákona bylo dne 16. dubna 2019 doručeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, obvodního oddělení Rotava (dále také „Policie ČR“) sp. zn. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem o přestupku, kterého se měla dopustit účastnice řízení tím, že v přesně neurčené době ode dne 1. října 2018 do dne 27. listopadu 2018 v odběrném místě č. 1699394 na adrese [REDAKCE] provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že v elektroměrovém rozvaděči umístěném ve společných prostorách domu odstranila na zajišťovací krabičce plombu a uvnitř zajišťovací krabičky spojila přívodní a odvodní fázové vodiče, v důsledku čehož v bytě č. 29 odebírala neměřenou elektřinu.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán podle § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 46 správního řádu zahájil dne 20. ledna 2020 doručením oznámení o zahájení řízení č. j. 04435-3/2019-ERU s účastnicí řízení správní řízení. Zároveň byla účastnice řízení vyrozuměna o možnosti nahlížet do spisu, o právu žádat o nařízení ústního jednání ve smyslu § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a o možnosti vyjádřit se k věci. Účastnice řízení svého práva nevyužila.

O zahájení správního řízení správní orgán též v souladu s § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky vyrozumívá osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení, o čemž správní orgán vyrozuměl poškozeného příslušným přípisem. Poškozený podáním ze dne 2. března 2020 (doručeným Úřadu 3. března 2020), kterým odkázal na vyčíslenou náhradu škody ze dne 11. ledna 2019, uplatnil nárok na náhradu majetkové škody ve výši 15 953,35 Kč.

Přípisem č. j. 04435-6/2019-ERU ze dne 5. března 2020 doručeným (uložením) účastnici řízení dne 19. března 2020 vyrozuměl správní orgán účastnici řízení o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí a možnosti vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu a doložit své majetkové poměry. Účastnice řízení svého práva nevyužila.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v § 3 správního řádu

dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-4435/2019-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.

III. Zjištění a popis skutkového stavu

Ze spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že dne 27. listopadu 2018 zaměstnanci společnosti NTL Forensics, a.s., IČO: 277 71 831, provádějící kontroly pro poškozeného oznámili podezření na neoprávněný odběr elektřiny v odběrném místě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE].

Policie ČR na místě zjistila, že v elektroměrovém rozvaděči umístěném ve společných prostorách domu chyběla montážní plomba zajišťovací krabičky a uvnitř zajišťovací krabičky byly vodivě spojeny přívodní a odvodní vodiče, díky čemuž do bytu č. 29 proudila neměřená elektřina. V průběhu kontroly byl naměřen průtok proudu o hodnotě 0,81 A.

Účastnice řízení, uživatelka bytové jednotky č. 29, byla kontrole přítomna, avšak zadokumentování elektrospotřebičů v bytě neumožnila.

Za přítomnosti Policie ČR byl neoprávněný odběr zrušen.

Jak vyplývá ze spisu, účastnice řízení dne 30. ledna 2019 do úředního záznamu o podání vysvětlení uvedla, že na začátku měsíce října 2018 byl byt č. 29 na adrese [REDAKCE] odpojen od dodávek elektřiny, proto podle návodu na internetu provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, v důsledku čehož pak v bytě odebírala neměřenou elektřinu. Účastnice řízení byt č. 29 obývá se svým partnerem a dvěma dětmi. Účastnice řízení též umožnila Policii ČR provést zadokumentování elektrospotřebičů v bytě.

Zaměstnanec společnosti NTL Forensics a. s. dne 28. března 2019 do úředního záznamu Policii ČR sdělil, že neoprávněný odběr elektřiny v odběrném místě na adrese [REDAKCE], byl zjištěn technikem společnosti ČEZ Distribuce, a. s., dne 15. listopadu 2018. Na základě jeho oznámení pak byla provedena detailní kontrola.

Partner účastnice řízení, pan [REDAKCE], využil svého práva ve věci nevyprávět.

Fyzická osoba podnikající - [REDAKCE], vydal na základě žádosti Policie ČR odborné vyjádření, jehož předmětem je výpočet spotřeby elektrické energie v bytě č. 29 na adrese [REDAKCE], za dobu od 1. října 2018 do 27. listopadu 2018. Součet výkonů všech zadokumentovaných elektrospotřebičů vynásobeného počtem dnů neoprávněného odběru a počtem hodin využití denně, vypočetl celkovou spotřebu elektřiny na 979,430 kWh a při ceně 4,50 Kč/kWh dospěl k částce 4 407,50 Kč představující výši škody za neoprávněně odebranou elektřinu.

Společnost ČEZ Distribuce, a. s. dne 3. března 2020 uplatnila nárok na náhradu škody ve výši 5 271,47 Kč za odebranou elektřinu a 10 681,88 Kč jako náklady na přerušení (zamezení) neoprávněného odběru včetně daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) ve výši 21 %.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení § 28 odst. 3 energetického zákona a navazující přestupek dle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek dle § 90 odst. 4 energetického zákona uložit, nebyly v rozhodném období, tj. od doby spáchání přestupku do současnosti způsobem dopadajícím na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce (pokuty), zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachovány (totožné).

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastnice řízení za posuzovaný skutek (přestupek) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

IV. II. Obecný právní rámec

Podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s § 71 odst. 11.

Energetický zákon v § 28 odst. 3 stanoví, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy. Tím, že v přesně nezjištěné době ve shora uvedeném období účastnice řízení provedla bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, porušila obecný zákaz obsažený v § 28 odst. 3 energetického zákona.

Přestupek, kterého se měla účastnice řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je jedním ze znaků přestupku ve smyslu § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona provedení zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona, tzn. nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastnice řízení v dané věci je nesporné, že účastnice řízení si před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení nevyžádala souhlas provozovatele distribuční soustavy.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastnice řízení porušila zákaz stanovený v § 28 odst. 3 energetického zákona, tj. bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zasahovat do odběrných elektrických zařízení, kterými prochází neměřená elektřina, čímž účastnice řízení naplnila formální znaky přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle kterého platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání účastnice řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jejím jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům, neboť aktivním jednáním účastnice řízení v projednávaném případě došlo k neoprávněnému zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy, a to s výše uvedenými následky. V jednání účastnice řízení lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím obecného zákazu, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina (před měřicím zařízením), nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové nebo provozovatele distribuční soustavy podle § 28 odst. 3 energetického zákona.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastnice řízení svým jednáním porušila § 28 odst. 3 energetického zákona a v projednávaném případě byly naplněny formální i materiální znaky přestupku dle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

Ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Dle § 15 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem [písm. a) téhož ustanovení], nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn [písm. b) téhož ustanovení].

Účastnice řízení se ke svému protiprávnímu jednání doznala a doznala též, že připojení provedla za účelem odběru elektřiny, a to bez měřicího zařízení, a návod k jeho provedení si našla na internetu. Správní orgán nemohl dospět k jinému závěru, než že účastnice řízení spáchala přestupek ve smyslu § 15 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky v přímém úmyslu, neboť ze zjištěných skutečností a okolností daného případu vyplývá, že svým jednáním chtěla porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem tím spíše, že jí muselo být známo, že odběr elektrického proudu bez uzavřené smlouvy a bez měření je nezákonný (nepřípustný).

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastnice řízení je odpovědná za úmyslné spáchání přestupku dle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustila porušením § 28 odst. 3 energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (a) napomenutí, (b) pokuty, (c) zákazu činnosti, (d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Úřad v rámci výkonu dozoru nad dodržováním energetického zákona ve smyslu ust. § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona (jakožto zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), ukládá na základě zjištění porušení energetického zákona dle ust. § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona pokuty a dle ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu.

V projednávaném případě nebude s ohledem na zjištěné skutečnosti a okolnosti daného případu aplikován institut upuštění od správního trestu dle § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona ve formě pokuty. Uložení správního trestu ve formě pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Úřad je při stanovení výše správního trestu (pokuty) také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech

a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Podle § 90 odst. 4 energetického zákona lze za přešupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) nebo odstavci 3 uložit pokutu až do výše 100 000 Kč. Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přešupky ve spojení s § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona ve formě pokuty. Uložení správního trestu ve formě pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Při určení druhu správního trestu (pokuty) a jeho výměry zohlednil správní orgán všechny shora uvedené a zjištěné skutečnosti projednávaného případu.

Zejména přihlédl ve smyslu § 37 a § 38 zákona o odpovědnosti za přešupky k povaze a závažnosti přešupku; k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem; k významu a rozsahu následku přešupku a k druhu a míře zavinění. V neposlední řadě správní orgán přihlédl též k osobě pachatele, tj. účastnice řízení.

Správní orgán při stanovení výše uložené pokuty zohlednil přitěžující a polehčující okolnosti, tak jak je uvedeno níže.

Co se týče povahy a závažnosti přešupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastnice řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům.

Správní orgán se dále zabýval druhem a mírou zavinění, kdy obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu řízení vyšlo najevo, že účastnice řízení provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení úmyslně, aby mohla v bytě odebírat elektřinu, ačkoli spotřeba nebyla zaznamenávána, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování významu a rozsahu následků přešupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přešupku (tedy odběrné elektrické zařízení a zájem společnosti na bezporuchovém provozu energetických zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl správní orgán k závěru, že účastnice řízení se dopustila svým aktivním jednáním porušení objektu, což správní orgán vyhodnotil jako okolnost přitěžující.

Co se týče osoby pachatele, tj. účastnice řízení, správní orgán posuzoval postoj účastnice řízení ke spáchanému přešupku. Účastnice řízení se ke svému jednání přiznala a k objasnění přešupku poskytla součinnost, proto tuto okolnost správní orgán hodnotí jako polehčující.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno dle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přešupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přešupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených

povinností. Správní orgán uvádí, že nemá povědomí o tom, že by s účastnicí řízení bylo kdy vedeno jiné správní (přestupkové) řízení z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říci, že se účastnice řízení dopustila porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastnice řízení. Účastnice řízení nevyužila svého práva a nedoložila své aktuální majetkové poměry. Případný nedostatek majetku nemůže být sám o sobě důvodem, na jehož základě se pachatel může zbavit odpovědnosti za spáchaný přestupek za své protiprávní jednání. Na druhé straně však ukládaná sankce nesmí být pro pachatele likvidační. Pokuta uložená ve výši 10 % maximální možné částky je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastnice řízení. Právě proto správní orgán uložil účastnici řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové výši 15 953,35 Kč, kterou vyčíslil v souladu s § 9 odst. 4 vyhlášky č. 82/2011 Sb., o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 82/2011 Sb.“), podle hodnoty jističe, v tomto případě o velikosti 15 A, vynásobené proudovou hodnotou 0,23 kV a počtem fází (jedna), čímž zjistil technicky dosažitelný příkon. Technicky dosažitelný příkon pak vynásobil počtem dnů neoprávněného odběru, počínaje dnem 1. října 2018, to jest dnem přerušením dodávky elektřiny do odběrného místa, a konče dnem zjištění neoprávněného odběru, tj. dnem, celkem tedy 57 dní, a počtem hodin/den (24) a získaný výsledek 4 719,6 kWh pak vynásobil součinitelem 0,2 pro síť nízkého napětí a cenou podle platného cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu 5,58466 Kč/kWh, čímž dospěl k částce 5 271,47 Kč (včetně DPH) za odebranou elektřinu.

Výše vzniklé škody byla poškozeným dle § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., zvýšena o nezbytné náklady vynaložené na přerušení (zamezení) neoprávněného odběru ve výši 10 681,88 Kč včetně DPH.

Dle § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spáchaním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastnice řízení spočívajícího v tom, že bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina tak, že v odběrném místě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] v elektroměrovém rozvaděči umístěném ve společných prostorách domu

odstranila plombu na zajišťovací krabičce a uvnitř zajišťovací krabičky spojila přívodní a odvodní fázové vodiče, v důsledku čehož došlo k odběru neměřené elektřiny, nepochybně vznikla poškozenému jakožto provozovateli distribuční soustavy škoda. Ze spisového materiálu vyplývá, že tuto škodu účastnice řízení dosud poškozenému nenahradila.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastnice tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že „*jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalece přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.*“ Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestním, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Poškozený uvedl, že škodu v souladu vyhláškou č. 82/2011 Sb. vypočítal podle velikosti jističe a doby neoprávněného odběru, kterou stanovil podle data přerušení dodávky elektřiny ode dne 1. října 2018.

Před výpočtem spotřeby elektrické energie podle hodnoty jističe by měl mít přednost výpočet podle Policií ČR zjištěných a zaevidovaných elektrospotřebičů v bytě. Policie ČR zajistila vypracování odborného vyjádření podnikající fyzické osoby - [REDAKCE], ze spisu však nevyplývá způsobilost uvedené osoby k vypracování znaleckých posudků a rovněž není v odborném vyjádření stanoveno, z jakého zdroje získala informaci o ceně elektřiny ve výši 4,50 Kč/kWh, neboť tato cena není stanovena v souladu s Cenovým rozhodnutím Úřadu pro rok 2018. Správní orgán z uvedeného důvodu škodu ve výši 4 407,50 Kč vyplývající z odborného vyjádření, ani škodu ve výši 5 271,47 vyčíslenou poškozeným za neoprávněný odběr elektřiny, ke které došlo v důsledku přestupku spáchaného účastnicí řízení, nepovažuje za spolehlivě zjištěnou.

Co se týče části škody ve výši 10 681,88 Kč, kterou poškozený uplatnil jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení, její výše vyplývá pouze z vyjádření poškozeného. Způsob jejího určení poškozený nijak nedoložil ani neuvedl, jakým způsobem byly tyto náklady vynaloženy.

Dle § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., je součástí náhrady škody vzniklé provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy i právo na úhradu prokazatelných nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného přenosu elektřiny nebo neoprávněné

distribuce elektřiny, jejich přerušení a přezkoušení měřicího zařízení a případné znalecké posudky, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny.

Z uvedeného ustanovení vyhlášky č. 82/2011 Sb. je přitom zřejmé, že nutnou podmínkou pro to, aby mohly být součástí náhrady škody vzniklé poškozenému rovněž náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, musí se jednat o náklady prokazatelné a nezbytně nutné. Zda se o takové náklady skutečně jedná, však poškozený v rámci jím uplatňovaného nároku neuvedl a žádné doklady, z nichž by mohl správní orgán zjistit, že se skutečně jedná o náklady, které poškozený prokazatelně a nezbytně vynaložil na zajišťování zamezení neoprávněného zásahu na předmětném elektrickém zařízení a zjišťování neoprávněného odběru elektřiny vzniklého v důsledku jednání účastnice řízení a následného přerušení neoprávněného odběru, poškozený nedoložil. Správní orgán proto z uvedených důvodů škodu ve výši 10 681,88 Kč uplatněnou poškozeným jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení vzniklé v důsledku přestupku spáchaného účastnicí řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť není zřejmé, jak byla poškozeným stanovena, a poškozený tuto škodu uplatňuje pouze na základě svého vyjádření.

Z § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15). Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, a odkázal jej s tímto nárokem na soud.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku,

ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Obviněný, tj. účastnice řízení může proti tomuto rozhodnutí podat v souladu s § 96 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Vlasta Chroustová v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha